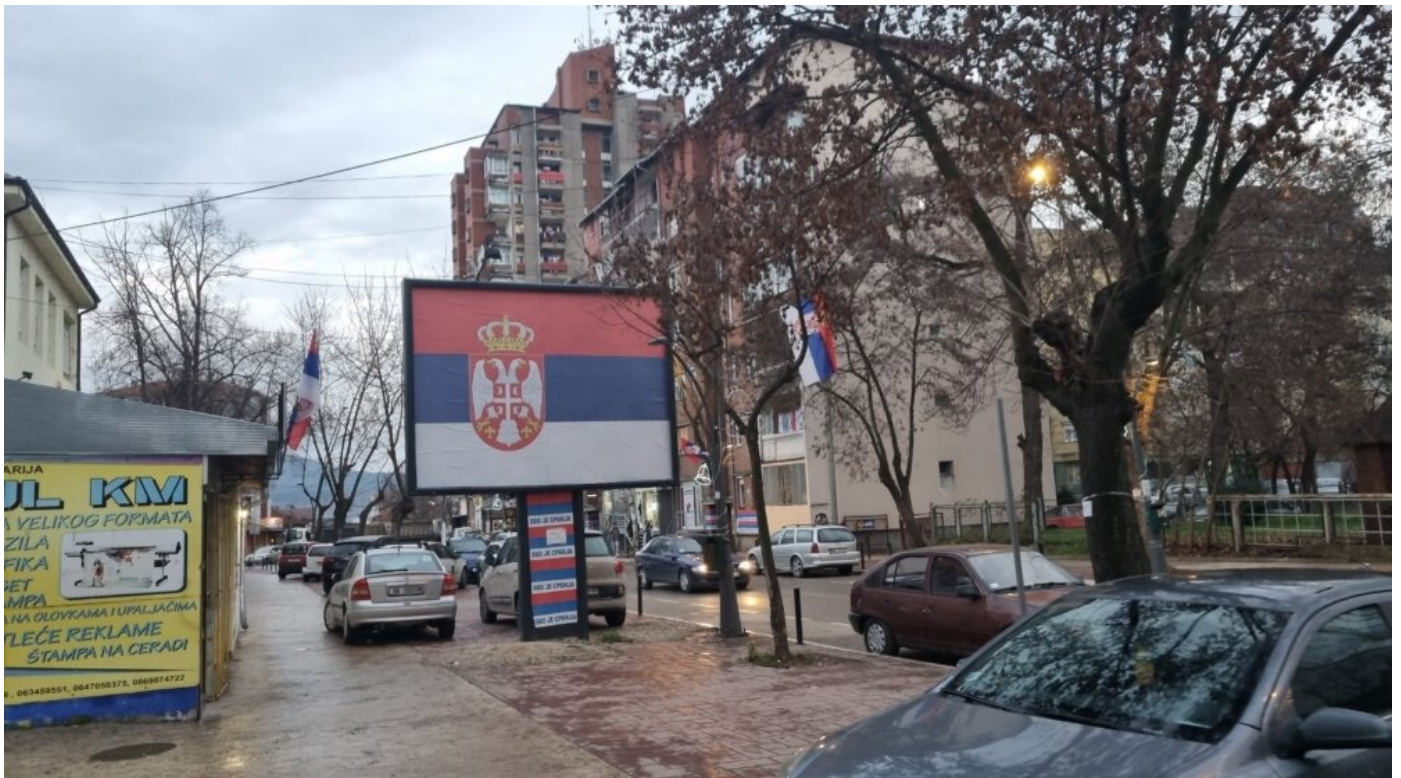

У ексклузивном документу који је написао високи међународни дипломата дубоко позициониран у процесу нормализације односа између Косова и Србије стоји да Заједница српских општина неће бити ни оно што Србија жели ни оно што Косово нуди, већ „мешавина форума за међуопштинску сарадњу, тела за заштиту интереса заједнице косовских Срба и органа управе са ограниченим и законом уређеним пословима“, пише [Албанијан пост](#)

Документ је детаљан коментар Статута ЗСО који је предложио Управљачки тим, као и даљих корака процеса око оснивања ЗСО и представља став међународних посредника о томе шта ће она бити.

„У представљеном нацрту Статут је у супротности са споразумима из 2013. и 2015. године и духом Споразума на путу нормализације односа“, наводи се у документу који се састоји од укупно 7 тачака.

Према овом трипартитном документу, Асоцијација/Заједница је више од општинског форума координације и сарадње, за разлику од власти на Косову, али исто тако не чини трећи слој власти, како то жели власт у Србији.

„Свиђало се то или не Приштини, према Закону бр: 04/Л-199 о ратификацији Првог споразума, Асоцијација/Заједница има посебан правни идентитет“, открива документ, појашњавајући да општинама није потребно никакво претходно одобрење или декрет да би створиле организацију само за координацију и сарадњу у оквиру постојећих овлашћења и одговорности.

Сходно томе, мора се прихватити да је „Удружење/Заједница правно лице јавног права“, али да је „према Споразуму из 2015. године, тачка 1, једини правни основ за оснивање Удружења/Заједнице закон бр: 04/ Л-199 за ратификацију Првог споразума, одобреног од стране Скупштине Косова 27. јуна 2013.

Такође, „свиђало се то Београду или не, према споразуму из 2013. године, Асоцијација/Заједница није нови ниво власти“, каже се у документу до којег је дошао Албанијан пост.

Међутим, иако није трећи ниво власти, документ појашњава да је у питању правно лице јавног права, организација одвојена од законодавних и владиних тела, створена према релевантном закону или владином акту заснованом на закону, која самостално обавља своје дужности и овлашћења дефинисана законом.

„Тачка 4 споразума из 2013. године односи се на Европску повељу о локалној самоуправи. Кључна реч овде је ‘локална самоуправа’. Члан 4. Повеље (Делокруг локалне самоуправе) разликује локалну власт од регионалне или централне власти“, прецизира се у документу.

Али шта може бити механизам који функционише са влашћу одвојеном од законодавних и владиних тела, а да истовремено не чини трећи ниво власти?

Документ се односи на „случај Сами парламента у Шведској“ као институционалну мешавину.

Сами парламент у Шведској је представничко тело народа Сами порекла у Шведској и делује као институција културне аутономије за Сами народ. Челника ове институције бира Влада Шведске, али тек након што то дође на предлог Сами парламента.

Документ не тражи конкретне смернице из овог конкретног примера, већ га само даје као модел који показује да може постојати институција одвојена од нивоа власти дефинисаних уставом, али ипак не гради нови ниво власти.

Како је нагласио специјални представник Мирослав Лајчак, нацрт статута који је предложио Управљачки тим је почетна тачка, међутим, у документу се наводи да међународни посредници имају велике резерве према овом нацрту и да је утврђено да се он „не придржава неких кључних принципа, утврђених претходним договорима.

У документу који је објавио Албанијан пост, каже се и да међународни представници желе коначну верзију Статута од Уставног суда, јер је то „од суштинског значаја за споразум из 2015. године“.

“Уставни суд мора преиспитати и све измене Статута које предложи Удружење/Заједница. С обзиром на то да је оцена Уставног суда обавезна, апсурдно је занемарити мишљење Суда из 2015. године, као што је то случај са Статутом који је предложио Управни тим”.

Што се тиче косовске стране, у документу се каже да „косовске власти треба да памте циљеве споразума из 2013. године, који стављају до знања да је „Асоцијација/Заједница средство за унапређење локалне самоуправе косовских Срба и помоћ за несметану

интеграцију косовских Срба и структура које финансира Србија“.

Дакле, „Асоцијација/Заједница је више од само општинског форума координације и сарадње“, пише Албанијан пост.

„ЗСО, односно правно лице јавног права треба да буде мешавина форума за међуопштинску сарадњу, тела за заштиту интереса заједнице косовских Срба и органа управе са ограниченим и законом регулисаним задацима. Косовски Срби живе на Косову дуги низ векова и имају право да траже разјашњење о томе где се налазе на Косову и где стоје за своје будуће односе, као заједница, са Србијом“, написано је у документу до којег је дошао Албанијан пост.

Асоцијација/Заједница ће пружити јасноћу легитимним забринутостима заједнице косовских Срба и такође ће помоћи Косову и Србији да на крају нормализују односе, тако да Асоцијацију треба посматрати као „алат за изградњу и одржавање поверења“.

Међународна заједница тренутно чека да „Влада Косова да конкретне коментаре, примедбе, предлоге и алтернативе за сваку тачку и члан предложеног Статута и достави их на даљу расправу у Бриселу“.

С тим у вези, договорена је и Лајчакова посета Косову, састанак са премијером Аљбином Куртијем и посета Србији.

Када се размотре сви предлози и коментари – увек уз верност циљевима Бриселског оквирног споразума, а посебно споразума из 2013. и 2015. – „преговарачи треба брзо да представе Статут који подржава ЕУ на коначну дискусију“.

У завршном делу документа додаје се као анекс да, паралелно са овим дешавањима, власти у Београду треба да саветују косовске Србе да се врате у институције“, а приштинске власти треба да траже законске опције за одржавање избора у четири северне општине.

На крају се наводи да, узимајући у обзир да су четири потписнице (Албанија, Србија, Косово и Северна Македонија) већ ратификовале споразуме о мобилности Берлинског процеса, „ЕУ треба да изврши притисак на Косово и Србију да наставе у истом духа и, без икаквог одлагања, да имплементирају члан 1. Споразума на путу ка нормализацији односа”.

(Данас, Косово онлајн)